

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia 2010 r.
w sprawie zakresu i sposobu wdrażania strategii krajowej w programach operacyjnych realizowanych na rynku owoców i warzyw

Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70, Nr 52, poz. 303 i Nr 158, poz. 989) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organizacje producentów owoców i warzyw wdrażają w realizowanych programach operacyjnych strategię krajową opracowaną na rzecz programów operacyjnych w zakresie:

- 1) wykorzystania technologii produkcji owoców i warzyw skutecznie zapobiegających niepożądanym spadkom plonów przez:
 - a) zakup materiałów do budowy szklarni i montażu tuneli foliowych lub
 - b) budowę szklarni oraz montaż tuneli foliowych, lub
 - c) budowę, zakup i montaż systemów służących do nawadniania upraw lub dzierżawę, najem lub leasing tych systemów, lub
 - d) zakup i montaż instalacji chroniących uprawy owoców i warzyw przed przymrozkami;

- 2) dostosowania skali i zakresu produkcji owoców i warzyw do popytu przez:
 - a) zakup materiału szkółkarskiego do założenia lub powiększenia upraw trwałych oraz wieloletnich lub
 - b) założenie plantacji;

- 3) wykorzystania technologii produkcji owoców i warzyw pozwalających na wydłużenie okresu podaży owoców i warzyw przez zakup i montaż materiałów i urządzeń przyspieszających lub opóźniających dojrzewanie owoców i warzyw;
- 4) wykorzystania systemów teleinformatycznych do kontroli procesu produkcji owoców i warzyw przez zakup i instalację urządzeń i oprogramowania komputerowego do kontroli warunków klimatycznych, fitopatologicznych oraz entomologicznych w produkcji owoców i warzyw;
- 5) stosowania systemu przekazywania informacji dotyczących planowania i organizacji produkcji owoców i warzyw przez:
 - a) zakup i instalację systemów przesyłania informacji służących do:
 - planowania i organizacji produkcji przez członków organizacji producentów owoców i warzyw oraz ich rozbudowa, w tym zakup i instalacja urządzeń i oprogramowania komputerowego do obsługi tych systemów,
 - organizacji dostaw owoców i warzyw od członków organizacji producentów owoców i warzyw do organizacji producentów owoców i warzyw oraz ich rozbudowa, w tym zakup i instalacja urządzeń i oprogramowania komputerowego do obsługi tych systemów, lub
 - b) zakup dostępu do baz danych handlowych, statystycznych oraz informacji rynkowej;
- 6) wykorzystania technologii produkcji owoców i warzyw zapobiegających utracie ich jakości przez:
 - a) zakup i montaż instalacji chroniących drzewa i krzewy owocowe oraz uprawy warzywne przed opadami gradu, nadmiernymi opadami deszczu lub ptakami lub
 - b) zakup i montaż materiałów chroniących owoce i warzywa przed zabrudzeniem w procesie produkcji;

- 7) stosowania systemów poprawy jakości owoców i warzyw, kontroli jakości owoców i warzyw oraz systemów identyfikowalności produktów sektora owoców i warzyw przez:
- a) zakup i montaż maszyn i urządzeń niezbędnych do spełnienia wymagań wynikających z wdrożenia certyfikowanych systemów zapewnienia jakości owoców i warzyw lub
 - b) zakup i montaż maszyn i urządzeń niezbędnych do wdrożenia wewnętrznych systemów kontroli jakości owoców i warzyw lub systemu identyfikowalności produktów sektora owoców i warzyw, lub
 - c) zakup i instalację systemów teleinformatycznych wspierających stosowanie certyfikowanych systemów zapewnienia jakości owoców i warzyw, wewnętrznych systemów kontroli jakości owoców i warzyw oraz systemów zapewniających identyfikowalność produktów sektora owoców i warzyw, lub
 - d) budowę i wyposażenie laboratorium służącego do monitoringu pozostałości pestycydów, azotanów, azotynów i metali ciężkich w owocach i warzywach, lub
 - e) przeprowadzanie certyfikacji w ramach certyfikowanych systemów zapewnienia jakości oraz regularnych audytów niezbędnych do wdrażania certyfikowanych systemów zapewnienia jakości, lub
 - f) pobieranie próbek oraz przekazywanie tych próbek do badań laboratoryjnych służących do regularnego monitoringu pozostałości pestycydów, azotanów, azotynów i metali ciężkich w owocach i warzywach, lub
 - g) zakup urządzeń służących do ważenia i etykietowania owoców i warzyw, lub
 - h) zatrudnienie osób zajmujących się kontrolą jakości handlowej owoców i warzyw przygotowywanych do sprzedaży;
- 8) stosowania nowoczesnych technologii przechowywania lub transportu, zapobiegających utracie jakości przechowywanych i przewożonych produktów

sektora owoców i warzyw przez:

- a) budowę, rozbudowę, przebudowę, remont lub zakup chłodni wyposażonych w nowoczesne systemy przechowywania lub dzierżawę, najem lub leasing tych chłodni lub
- b) zakup i montaż maszyn i urządzeń niezbędnych do stosowania nowoczesnych systemów przechowywania w chłodniach lub dzierżawę, najem lub leasing tych maszyn i urządzeń, lub
- c) zakup i montaż w samochodach ciężarowych w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym urządzeń przeznaczonych do transportu chłodniczego lub w kontrolowanej atmosferze lub dzierżawę, najem lub leasing tych urządzeń;

9) wykorzystania technologii zwiększających wartość handlową owoców i warzyw przez ich uszlachetnianie przez:

- a) zakup i montaż urządzeń, narzędzi oraz maszyn służących do przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, w szczególności do mycia, czyszczenia, sortowania, pakowania, konfekcjonowania, krojenia, cięcia, szatkowania, obierania oraz drylowania, lub dzierżawę, najem lub leasing tych urządzeń, narzędzi oraz maszyn lub
- b) zakup budynków lub budowli przeznaczonych do przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży lub ich budowa, rozbudowa, przebudowa lub remont;

10) stosowania nowoczesnych rozwiązań logistycznych i organizacyjnych, pozwalających na usprawnienie realizacji dostaw przez organizacje producentów owoców i warzyw przez:

- a) zakup środków służących do gromadzenia owoców i warzyw po zbiorze, z wyłączeniem ciągników i przyczep rolniczych, lub dzierżawę, najem lub leasing tych środków lub
- b) zakup i instalację systemów teleinformatycznych wspierających

stosowanie nowoczesnych metod kontrolowania, planowania i realizacji dostaw owoców i warzyw do odbiorców;

11) wykorzystania nowoczesnych sposobów prowadzenia sprzedaży produktów sektora owoców i warzyw przez:

- a) zakup, dzierżawę, najem lub leasing budynków lub budowli służących do prowadzenia nowoczesnych form sprzedaży owoców i warzyw lub ich budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont lub
- b) zakup i instalację systemu teleinformatycznego służącego do sprzedaży internetowej oraz jego rozbudowę, w tym zakup i instalację urządzeń i oprogramowania komputerowego do obsługi tego systemu, lub
- c) zakup dostępu do baz danych handlowych, statystycznych oraz informacji rynkowej;

12) wykorzystania strategii marketingowych o charakterze promocyjnym przez:

- a) opracowanie i wdrażanie strategii marketingowych w zakresie promocji rozpoznawalności marki lub znaku towarowego należących do organizacji producentów owoców i warzyw lub
- b) opracowanie i wdrożenie strategii reklamowych dla produktów organizacji producentów owoców i warzyw, lub
- c) zatrudnienie osób posiadających kwalifikacje do realizacji strategii, o których mowa w lit. a i b;

13) prowadzenia badań naukowych oraz produkcji eksperymentalnej dotyczących sektora owoców i warzyw przez:

- a) przeprowadzanie badań naukowych w zakresie wprowadzania do uprawy i na rynek nowych produktów sektora owoców i warzyw lub
- b) prowadzenie produkcji eksperymentalnej owoców i warzyw, lub
- c) opracowywanie ulepszonych metod przechowywania owoców i warzyw,

lub

- d) opracowywanie nowych technologii mających na celu ulepszenie maszyn oraz urządzeń wykorzystywanych w produkcji, zbiorze, przechowywaniu, przygotowywaniu do sprzedaży owoców i warzyw, lub
- e) opracowywanie systemów monitoringu i kontroli warunków klimatycznych, fitopatologicznych i entomologicznych w produkcji owoców i warzyw, realizowanych przez co najmniej dwie organizacje producentów, lub
- f) zakup środków trwałych niezbędnych do realizacji badań naukowych oraz produkcji eksperymentalnej, o których mowa w lit. a - e;

14) prowadzenia szkoleń zawodowych przez:

- a) przeprowadzenie szkoleń w zakresie, o którym mowa w §1 pkt 1-12, lub
- b) zakup wyposażenia niezbędnego do przeprowadzania szkoleń;

15) korzystania z usług doradztwa przez zapewnienie obsługi doradczej w zakresie działań realizowanych przez organizację producentów owoców i warzyw, o których mowa w §1 pkt 1-12;

16) stosowania mechanizmu nieprzeznaczenia do sprzedaży owoców i warzyw w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie określenia sposobu zagospodarowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. z 2009 r. Nr 5, poz. 29);

17) wspierania łączenia się organizacji producentów, przygotowania się organizacji producentów do nabycia udziałów lub akcji w spółkach sektora owoców i warzyw oraz nabycie tych udziałów lub akcji przez:

- a) sporządzenie studiów i projektów wykonalności oraz obsługę prawną i administracyjną lub
- b) nabycie udziałów lub akcji w spółkach sektora owoców i warzyw, które

przyczyni się bezpośrednio do osiągnięcia celów programu operacyjnego;

- 18) stosowania środków i zabiegów pielęgnacyjnych służących poprawie i utrzymaniu dobrego stanu gleby przez zakup nowych specjalistycznych maszyn i urządzeń służących do przeprowadzania zabiegów agrotechnicznych;
- 19) stosowania systemów redukujących emisję gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń do atmosfery przez:
 - a) zakup i montaż nowego systemu ogrzewania, zastępującego istniejącą instalację lub
 - b) zakup i instalację nowych urządzeń redukujących emisję gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń przez istniejące systemy ogrzewania;
- 20) inwestowania w nową technologię zapewniającą lepsze wykorzystywanie energii przez:
 - a) zakup i montaż nowych maszyn i urządzeń oraz instalacji mających na celu oszczędność energii, zastępujących istniejące maszyny i urządzenia oraz instalację lub
 - b) zakup i montaż urządzeń przyczyniających się do lepszego wykorzystywania energii przez istniejące systemy ogrzewania;
- 21) rozwijania systemów energii odnawialnej przez zakup i montaż nowej instalacji grzewczej zasilanej z odnawialnych źródeł energii, zastępującej istniejącą instalację;
- 22) stosowania systemów redukcji zużycia wody przez:
 - a) zakup i montaż oszczędnych systemów nawadniania, zastępujących istniejący system lub
 - b) zakup i montaż urządzeń przyczyniających się do zmniejszenia ilości wody

zużywanej przez istniejące systemy nawadniania;

- 23) stosowania systemów określania rzeczywistych potrzeb nawadniania przez zakup i montaż nowej instalacji mierzącej rzeczywiste potrzeby nawadniania;
- 24) stosowania zamkniętych obiegów wody przez zakup i montaż nowego wyposażenia niezbędnego do utworzenia zamkniętego obiegu wody, podlewania wodą deszczową, przechowywania wody oraz systemu recyrkulacji wody do podlewania;
- 25) zastępowania starych, tradycyjnych opryskiwaczy lub ich elementów nowymi, bardziej przyjaznymi dla środowiska przez zakup nowego opryskiwacza lub jego elementów, zastępujących posiadane tradycyjne;
- 26) budowy oczyszczalni ścieków przez zakup i montaż systemu oczyszczania ścieków;
- 27) stosowania biologicznych metod ochrony roślin przez zakup i użytkowanie, zgodnie z przeznaczeniem, biologicznych środków i materiałów ochrony roślin pochodzenia naturalnego oraz feromonów i organizmów pożytecznych, będących naturalnymi wrogami szkodników upraw ogrodniczych;
- 28) wprowadzenia naturalnych metod zapylania roślin przez zakup lub najem i użytkowanie, zgodnie z przeznaczeniem uli z pszczołą miodną oraz uli lub kokonów z murarką ogrodową;
- 29) tworzenia systemów kompostowania odpadów przez:
 - a) zakup i zamontowanie urządzeń niezbędnych do utworzenia systemu kompostowania odpadów organicznych lub

b) przygotowanie miejsca pod ten system;

30) uczestnictwa w szkoleniach lub korzystania z usług doradczych w zakresie ochrony środowiska przez zatrudnienie osób posiadających kwalifikacje do prowadzenia takich szkoleń, wykonywania doradztwa środowiskowego oraz przeprowadzania czynności analitycznych;

31) przygotowywania analiz wody i roślin w zakresie ochrony środowiska przez przeprowadzanie tych analiz.

§ 2. Organizacja producentów owoców i warzyw jest obowiązana do konserwacji i wykorzystywania inwestycji objętej dofinansowaniem a także niezbywania i nieudostępniania innemu podmiotowi tej inwestycji, przed upływem:

1) 10 lat od dnia nabycia lub oddania do użytku budynku lub budowli,

2) 5 lat od dnia nabycia narzędzia, maszyny lub urządzenia;

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wdrażania strategii krajowej w programach operacyjnych realizowanych na rynku owoców i warzyw (Dz. U. Nr 211, poz. 1635)

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zakresu i sposobu wdrażania strategii krajowej w programach operacyjnych realizowanych na rynku owoców i warzyw stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70, z późn. zm.).

Powyższy projekt zastępuje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wdrażania strategii krajowej w programach operacyjnych realizowanych na rynku owoców i warzyw (Dz. U. Nr 211, poz. 1635)

Zgodnie z art. 103f ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej organizacji rynku”)* (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1) państwa członkowskie ustanawiają strategię krajową na rzecz zrównoważonych programów operacyjnych na rynku owoców i warzyw. Strategia krajowa musi obejmować wszystkie podjęte decyzje i przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 1580/2007 z dnia 21 grudnia 2007 r. *ustanawiającego przepisy wykonawcze do rozporządzeń Rady (WE) nr 2200/96, (WE) nr 2201/96 i (WE) nr 1182/2007 w sektorze owoców i warzyw* (Dz. U. UE L 350 z 31.12.2007 r., str. 1).

Strategia krajowa wraz z ramami krajowymi jest elementem koniecznym, aby uznane organizacje producentów owoców i warzyw mogły przedstawić do zatwierdzenia dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa projekty programów operacyjnych w danym roku, ponieważ elementami obligatoryjnymi programów operacyjnych są m.in. opis, w jaki sposób programy realizują strategię krajową, potwierdzenie, że są zgodne ze strategią krajową, opis celów odsyłający do celów zdefiniowanych w strategii krajowej.

Ramy krajowe i ich zmiany, zgodnie z art. 103f ust.1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 oraz art. 58 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1580/2007 wymagają notyfikację do Komisji Europejskiej.

W ww. przepisach unijnych określono, iż organizacja producentów chcąc realizować program operacyjny musi wybrać do realizacji co najmniej 2 z celów określonych przez Unię Europejską i wskazanych w strategii krajowej. Jednocześnie jednym z tych celów musi być realizacja dowolnych dwóch działań środowiskowych zdefiniowanych w ramach krajowych. W ramach realizacji ww. celów organizacja producentów ma do wyboru zestaw działań zaproponowanych przez państwo członkowskie w opracowanych przez nie strategii krajowej i ramach krajowych. Jednocześnie państwa członkowskie określają zakres i sposób wdrażania strategii krajowej.

W Polsce zakres wdrożenia przez organizacje producentów strategii krajowej określono jako zespół działań spośród których organizacja producentów chcąc realizować program operacyjny może wybrać te działania do realizacji, które są dla niej najbardziej odpowiednie. Przy czym działania wskazane w §1 projektowanego rozporządzenia są zbieżne z działaniami zawartymi w strategii krajowej. W tym samym paragrafie określono również sposób wdrażania strategii krajowej poprzez wskazanie zakresu inwestycji jakie można zrealizować w ramach wybranych przez organizacje producentów i wykonywanych działań.

Opracowanie projektu ww. rozporządzenia wynika z doświadczeń jakie zdobyła Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w trakcie zatwierdzania i realizacji pierwszych programów operacyjnych organizacji producentów, opracowanych zgodnie z ww. strategią krajową. Ponadto zgodnie z art. 103c ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 każde działanie na rzecz ochrony środowiska musi wykraczać poza obowiązujące odnośne wymagania środowiskowe m.in. dotyczące przestrzegania odpowiednich wymogów i minimalnych wymagań dotyczących dobrej kultury rolnej oraz minimalnych wymagań dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin. W związku z tym zaszła konieczność usunięcia bądź zmodyfikowania tych działań, których zobowiązania nie wykraczają poza minimalne, obowiązujące w przepisach prawa wymagania środowiskowe.

W niektórych działaniach, wychodząc naprzeciw postulatowi zgłaszanemu przez grupy i organizacje producentów, rozszerzono możliwość realizacji inwestycji zarówno w gospodarstwach członków jak i na terenie wykorzystywanym przez organizację producentów. Dotyczy to działań takich jak „Stosowanie zamkniętych

obiegów wody” i „Budowa oczyszczalni ścieków”.

W wybranych działaniach poszerzono zakres realizowanych inwestycji o inwestycje w rozbudowę lub doposażenie istniejącej infrastruktury posiadanej przez organizację lub jej członków w celu poprawy jej użyteczności i wydajności.

W działaniu „Wprowadzanie naturalnych metod zapyłania roślin” wprowadzono możliwość najmu uli z owadami zapyłającymi. Jednocześnie sprecyzowano zakres gatunkowy owadów zapyłających, które mogą być nabywane lub najmowane w ramach tego działania, do murarki ogrodowej i pszczoły miodnej. Taki zakres gatunkowy owadów zapyłających umożliwia ponowne wprowadzenie rodzimych gatunków owadów zapyłających w celu odbudowy ich populacji w intensywnej polowej produkcji ogrodniczej.

W działaniu polegającym na „wykorzystaniu technologii zwiększających wartość handlową owoców i warzyw przez ich uszlachetnianie lub pierwsze przetworzenie” usunięto możliwość zakupu infrastruktury służącej do pierwszego przetworzenia owoców i warzyw. Zmiana ta wynika ze zmian w przepisach do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1580/2007, które polegają na usunięciu definicji pierwszego przetworzenia, a co za tym idzie również możliwości wsparcia na tego typu infrastrukturę.

Ponadto doprecyzowano i ujednolicono kryteria dotyczące niezbywania, nieudostępniania, konserwacji i wykorzystywania zgodnie z przeznaczeniem wszystkich inwestycji zawartych w strategii krajowej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie został ujęty w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i dlatego nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji

norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać regulacja

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na uznane organizacje producentów owoców i warzyw zamierzające realizować programy operacyjne, producentów owoców i warzyw, którzy będą chcieli zrzeszać się w uznanych organizacjach producentów owoców i warzyw oraz dyrektorów oddziałów regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przewiduje się, że wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki w sektorze produkcji ogrodniczej.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionów.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ww. rozporządzenia zostanie wysłany do zaopiniowania przez następujące organizacje: NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajową Radę Spółdzielczą, Federację Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związek Zawodowy

Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”, Zarząd Główny Zawodowego Związku Pracowników Rolnictwa w RP, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Radę Gospodarki Żywnościowej, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Krajową Radę Izb Rolniczych, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, Polski Związek Ogrodniczy, Polską Izbę Ogrodniczą, Związek Sadowników RP, Związek Sadowników Polskich, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw dla Przemysłu, Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw.

Opracowano w Departamencie
Rynków Rolnych

Akceptował

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym